

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

10 օգոստոսի 2006 թվականի N 1136-Ն

ՑԵՄԵՆՏՆԵՐԻՆ ԼԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

«Ստանդարտացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է**։

1. Հաստատել ցեմենտների և ներկայացվող պահանջների տեխնիկական կանոնակարգը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից 5 տարի հետո:

(2-րդ կետը փոփ. 06.08.09 N 910-Ն)

Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետ

Ա. Մարգարյան

2006 թ. օգոստոսի 17
Երևան

Տ Ե Խ Ն Ի Կ Ա Կ Ա Ն Կ Ա Ն Ո Ն Ա Կ Ա Ր Գ

ՑԵՄԵՆՏՆԵՐԻՆ ԼԵՐԿԱՑԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻ

I. ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՈԼՈՐՏԸ

1. Ցեմենտներին ներկայացվող պահանջների տեխնիկական կանոնակարգի (այսուհետ՝ տեխնիկական կանոնակարգ) գործողությունը տարածվում է հետևյալ արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային ծածկագրից պորտլանդցեմենտային կլինկերի հիմքի վրա պատրաստված համաշինարարական նշանակության ցեմենտների (այսուհետ՝ ցեմենտներ) վրա՝

Պորտլանդցեմենտ

2523:

2. Սույն տեխնիկական կանոնակարգով սահմանվում են ցեմենտների անվտանգությունը բնութագրող ցուցանիշները, դրանց մակնշմանը, փաթեթավորմանը, փոխադրմանը, պահմանը ներկայացվող պահանջները, ինչպես նաև համապատասխանության հավաստման ընթացակարգերը:

3. Ցեմենտները ենթակա են համապատասխանության պարտադիր հավաստման:

II. ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

4. Սույն տեխնիկական կանոնակարգում կիրառված են հետևյալ հասկացությունները՝
ցեմենտ՝ փոշենման շինարարական կապակցող նյութ, որին բնորոշ են հիդրավլիկական հատկանիշներ՝ բաղկացած կլինկերից, գիպսից կամ դրա ածանցյալներից և անհրաժեշտության դեպքում հավելույթներից,

համաշինարարական ցեմենտ՝ ցեմենտ, որին ներկայացվող հիմնական պահանջը բետոնների կամ շաղախների ամրության և երկարակեցության ապահովումն է,

ցեմենտի նյութական կազմ՝ ցեմենտում հիմնական բաղադրամասերի պարունակությունը, արտահայտված տոկոսներով ցեմենտի զանգվածից,

ցեմենտի հիմնական բաղադրամասեր՝ կլինկերը, գիպսը կամ դրա ածանցյալները, ինչպես նաև հանքային հավելույթները, որոնց զանգվածային մասը ցեմենտում կազմում է 5 %-ից ավելին,

ցեմենտի օժանդակ բաղադրամասեր՝ հանքային հավելույթներ, որոնց զանգվածային մասը ցեմենտում կազմում է 5 %-ից ոչ ավելին,

պորտլանդցեմենտ՝ ցեմենտ, որն ստացվել է պորտլանդցեմենտային կլինկերի հիմքի վրա,

ցեմենտի ամրության դաս՝ ցեմենտի դասը՝ ըստ սեղմման ամրության,

հանքային հավելույթ՝ ցեմենտի որոշակի որակական ցուցանիշներ ապահովելու նպատակով ցեմենտին ավելացվող նյութ,

պորտլանդցեմենտային կլինկեր (K)՝ հատուկ հումքային բաղադրությամբ խառնուրդի թրծմամբ մինչև եռակալելն ստացված հիդրավլիկ նյութ, որի զանգվածի առնվազն երկու երրորդը բաղկացած է կալցիումի սիլիկատներից ($3CaO \cdot SiO_2$ և $2CaO \cdot SiO_2$), իսկ մնացածը բաղկացած է այլումին և երկաթ պարունակող կլինկերային տարատեսակներից և այլ բաղադրամասերից:

CaO/SiO₂ զանգվածային հարաբերությունը պետք է լինի 2,0-ից ոչ պակաս: MgO զանգվածային

մասը կլինկերում պետք է լինի կլինկերի զանգվածի 5 %-ից ոչ ավելի,

սյուզոլան (P, Q)՝ սիլիկատային և (կամ) ալյումոսիլիկատային նյութեր, որոնք ըստ ծագման լինում են բնական կամ արդյունաբերական թափոններից, չունեն ինքնուրույն շաղկապման ունակություն, սակայն կալցիումի հիդրօքսիդի (Ca(OH)_2) առկայությամբ սովորական նորմալ պայմաններում դանդաղ ամրանում են՝ առաջացնելով կալցիումի հիդրոսիլիկատներ և ալյումինատներ: Ռեակցիոնաունակ սիլիկահողի (SiO_2) զանգվածային մասը պետք է լինի զանգվածի 25 %-ից ոչ պակաս,

հատիկավորված դոմնային խարամ (S)՝ ստացվում է արագ սառեցնելով համապատասխան խարամի հալվածքը, որն առաջանում է դոմնային վառարանում թուջի հալեցումից, բաղկացած է առնվազն երկու երրորդով ապակե խարամից ($\text{CaO} + \text{MgO} + \text{SiO}_2$) և պատշաճորեն ակտիվացման դեպքում օժտված է հիդրավիլի հատկություններով,

վառելիքային մոխիր (V, W)՝ նյութ, որն ստացվում է փոշենման ածուխի այրման ընթացքում հեռացվող փոշեգազային խառնուրդից, փոշենման մասնիկների էլեկտրաստատիկ կամ մեխանիկական ընտրմամբ, որոնք լինում են սիլիկատաալյումինատային կամ սիլիկատակրային,

գլիեժ կամ թրծած շերտաքար (T)՝ բնական նյութերի բաղադրությունից և արտադրման գործընթացից կախված, հիմնականում երկկալցիումի սիլիկատ և միակալցիումի ալյումինատ տեսակի կլինկերային տարատեսակներ պարունակող այրվող շերտաքար,

միկրոսիլիկահող (L)՝ ոչ պակաս 85 % ամորֆ SiO_2 պարունակող հավելույթ,

կրաքար (LL)՝ նյութ, որում կալցիումի օքսիդի բաղադրությունից հաշվարկված կալցիումի կարբոնատի (CaCO_3) բաղադրությունը պետք է կազմի զանգվածի առնվազն 75 %-ը,

ցեմենտի խմբաքանակ՝ մեկ կազմակերպությունում նմանատիպ պայմաններում և նույն տեխնոլոգիայով արտադրված, մեկ տեսակի և ամրության դասի, մեկ ապրանքաուղեկից փաստաթղթով ձևակերպված որոշակի քանակի ցեմենտ:

III. ՇՈՒԿԱ ՄՈՒՏՔ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

5. Արգելվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ցեմենտների իրացումն առանց համապատասխանության հավաստման:

6. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում համապատասխանության պարտադիր հավաստման ենթակա և շրջանառության մեջ գտնվող ցեմենտները պետք է ուղեկցվեն համապատասխանության նշանի մակնշմամբ, համապատասխանության սերտիֆիկատով կամ գրանցված համապատասխանության հայտարարագրով:

IV. ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

7. Ըստ սեղմման ամրության՝ ստանդարտ 28-օրական հասակում ցեմենտները բաժանվում են 22,5; 32,5; 42,5; 52,5 դասերի:

8. Ըստ սեղմման ամրության՝ վաղ 2 կամ 7 օրական հասակում յուրաքանչյուր դասի ցեմենտները, բացառությամբ 22,5 դասի ցեմենտների, բաժանվում են երկու ենթադասերի՝ նորմալ ամրացող (N) և արագ ամրացող (R)՝ սույն տեխնիկական կանոնակարգի N 2 աղյուսակին համապատասխան:

9. Ըստ նյութական կազմի՝ ցեմենտները դասակարգվում են հինգ հիմնական տեսակների՝

1) CEM I-պորտլանդցեմենտ,

2) CEM II-պորտլանդցեմենտ հանքային հավելույթներով (պորտլանդ - կոմպոզիցիոն ցեմենտ),

3) CEM III-խարամապորտյանդեմենտ,

4) CEM IV-պուզոլանային ցեմենտ,

5) CEM V-կոմպոզիցիոն ցեմենտ:

Ըստ պորտլանդեմենտային կլինկերի և հավելյալների պարունակության՝ CEM II, CEM III, CEM IV և CEM V դասերը բաժանվում են A, B և C ենթատեսակների:

10. Ցեմենտների բաղադրությունը պետք է համապատասխանի N 1 աղյուսակով սահմանված նորմերին:

Աղյուսակ N 1

Ցեմենտի տեսակը	Ցեմենտի անվանումը	Ցեմենտի կրճատ նշագիրը	Ցեմենտի բաղադրությունը, % զանգվածից										
			հիմնական բաղադրամասերը										օժանդակ բաղադրամասեր
			պորտլանդեմենտային կլինկեր	դունային խարամ	պուզոլան		վառելիքային մոխիր		գլիեժ կամ թրծած շերտաքար	միկրոսիլիկահող	կրաքար		
					բնական	արդյունաբերական	սիլիկատային	կրաքարային					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
CEM I	Պորտլանդցեմենտ	CEM I	95-100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
CEM II	Պորտլանդցեմենտ խարամով	CEM II/ A-S	80-94	6-20	-	-	-	-	-	-	-	-	
		CEM II/ B-S	65-79	21-35	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Պորտլանդցեմենտ պուզոլանով	CEM II/ A-P	80-94	-	6-20	-	-	-	-	-	-	-	
		CEM II/ B-P	65-79	-	21-35	-	-	-	-	-	-	-	
		CEM II/ A-Q	80-94	-	-	6-20	-	-	-	-	-	-	
		CEM II/ B-Q	65-79	-	-	21-35	-	-	-	-	-	-	
	Պորտլանդցեմենտ վառելիքային մոխիրով	CEM II/ A-V	80-94	-	-	-	6-20	-	-	-	-	-	
		CEM II/ B-V	65-79	-	-	-	21-35	-	-	-	-	-	
		CEM II/ A-W	80-94	-	-	-	-	6-20	-	-	-	-	
		CEM II/ B-W	65-79	-	-	-	-	21-35	-	-	-	-	
	Պորտլանդցեմենտ գլիեժով կամ թրծած շերտաքարով	CEM II/ A-T	80-94	-	-	-	-	-	-	6-20	-	-	
		CEM II/ B-T	65-79	-	-	-	-	-	-	21-35	-	-	
	Պորտլանդցեմենտ միկրոսիլիկահողով	CEM II/ A-L	80-94	-	-	-	-	-	-	-	6-20	-	
		CEM II/ B-L	65-79	-	-	-	-	-	-	-	20-35	-	
	Պորտլանդցեմենտ կրաքարով	CEM II/ A-LL	80-94	-	-	-	-	-	-	-	-	6-20	
		CEM II/ B-LL	65-79	-	-	-	-	-	-	-	-	21-35	
	Պորտլանդ կոմպոզիցիոն ցեմենտ	CEM II/ A-M	80-94	6-20									
		CEM II/ B-M	65-79	21-35									
CEM III	Խարամապորտլանդցեմենտ	CEM III/ A	35-64	36-65	-	-	-	-	-	-	-	-	
		CEM III/ B	20-34	66-80	-	-	-	-	-	-	-	-	
		CEM III/ C	5-19	81-95	-	-	-	-	-	-	-	-	
CEM IV	Պուզոլանային ցեմենտ	CEM IV/ A	65-89	-	11-35				-	-	-		
		CEM IV/ B	45-64	-	36-55				-	-	-		
CEM V	Կոմպոզիցիոն	CEM V/ A	40-64	18-30	18-30			-	-	-	-		

	ցեմենտ	CEM V/ B	20-38	31-50	31-50	-	-	-	-
--	--------	----------	-------	-------	-------	---	---	---	---

11. Ցեմենտի պայմանական նշագրումը պետք է պարունակի՝
ցեմենտի անվանումը՝ ըստ սույն տեխնիկական կանոնակարգի N 1 աղյուսակի,
ցեմենտի կրճատ նշագիրը՝ ըստ սույն տեխնիկական կանոնակարգի N 1 աղյուսակի,
ցեմենտի ամրության դասը՝ ըստ սույն տեխնիկական կանոնակարգի 7-րդ կետի,
ցեմենտի ամրության ենթադասը՝ ըստ սույն տեխնիկական կանոնակարգի 8-րդ կետի:

12. Ցեմենտների ֆիզիկամեխանիկական ցուցանիշները պետք է համապատասխանեն N 2 աղյուսակով սահմանված նորմերին:

Աղյուսակ N 2

Ամրության դասը	Սեղման ամրությունը, ՄՊա				Կապակցման սկիզբը, բոպե, ոչ շուտ	Ծավալի փոփոխման հավասարաչափությունը (ընդարձակում), մմ, ոչ ավելի
	վաղ ամրություն		ստանդարտ ամրություն			
	2 օրական հասակում, ոչ պակաս	7 օրական հասակում, ոչ պակաս	28 օրական հասակում			
			ոչ պակաս	ոչ ավելի		
1	2	3	4	5	6	7
22.5N	-	11.0	22.5	42.5	75	10
32.5N	-	16.0	32.5	52.5		
32.5R	10.0	-				
42.5N	10.0	-	42.5	62.5	60	
42.5R	20.0	-				
52.5N	20.0	-	52.5	-	45	
52.5R	30.0	-				

13. Ցեմենտների քիմիական ցուցանիշները պետք է համապատասխանեն N 3 աղյուսակով սահմանված նորմերին:

Աղյուսակ N 3

Ցուցանիշի անվանումը	Ցեմենտի տեսակը	Ցեմենտի ամրության դասը	Ցուցանիշը, %
Զանգվածի կորուստը շիկացման ժամանակ, ոչ ավելի	CEM I CEM III	բոլոր դասերը	5,0
Չլուծվող մնացորդ, ոչ ավելի	CEM I CEM III	բոլոր դասերը	5,0
Կլինկերում ծծմբի օքսիդի (VI)	CEM I	22.5N	1,5-3,5

SO ₂ զանգվածային մասը	CEM II	32,5N	1,5-4,0
	CEM IV	32,5R	
	CEM V	42,5N	
		42,5R	
		52,5N	
		52,5R	
	CEM III	բոլոր դասերը	
Կլինկերում քլոր-իոնի (Cl ⁻) զանգվածային մասը, ոչ ավելի	բոլոր տեսակները	բոլոր տեսակները	0,1

14. CEM III տեսակի ցեմենտներում քլոր -իոնի պարունակությունը կարող է լինել 0,1 %-ից ավելի: Այդ դեպքում քլոր -իոնի պարունակությունը պետք է նշված լինի փաթեթվածքի վրա և ապրանքաուղեկից փաստաթղթում:

15. Ցեմենտի որակի մակարդակի համապատասխանության հավաստումը պետք է իրականացվի ԳՕՍՍ 31108-2003 «Ցեմենտներ համաշինարարական. Տեխնիկական պայմաններ» ստանդարտի 7-րդ բաժնով սահմանված պահանջներին համապատասխան:

ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

16. Ցեմենտներում բնական ռադիոնուկլիդների տեսակարար արդյունավետ A₁₅₂ ակտիվությունը պետք է լինի 370 Բկ/կգ-ից ոչ ավելի:

17. Ցեմենտի արտադրության, փոխադրման, փաթեթավորման և պահման ժամանակ աշխատանքային գոտում մարդու կյանքի և առողջության անվտանգությանը ներկայացվող պահանջները սահմանվում են պետական գրանցում ստացած (16.05.2005 թ. թիվ 10009372) «Աշխատանքի հիգիենիկ դասակարգումը՝ ըստ արտադրական միջավայրի վնասակար և վտանգավոր գործոնների, աշխատանքային գործընթացի ծանրության և լարվածության ցուցանիշների» ՄՆ N 2.2-002-05 սանիտարական կանոններով և նորմերով:

ՑԵՄԵՆՏՆԵՐԻ ՓԱԹԵԹԱՎՈՐՈՒՄԸ, ՓՈՒՍԴԴՐՈՒՄԸ

18. Ցեմենտը փոխադրում են տրանսպորտի բոլոր տեսակի միջոցներով՝ ըստ տվյալ տեսակի տրանսպորտային միջոցով բեռների փոխադրման կանոնների՝ փաթեթավորված վիճակում կամ առանց դրա:

19. Փաթեթավորված ցեմենտը փոխադրվում է ունիվերսալ տրանսպորտային միջոցներով (ծածկված վագոններով, ավտոմեքենաներով և այլն), տրանսպորտային փաթեթներով, կոնտեյներներով կամ պարկերով: Տրանսպորտային փաթեթի նետոտ-զանգվածը պետք է լինի 2000 կգ - ից ոչ ավելի: Պարկի քաշը ցեմենտի հետ միասին չպետք է գերազանցի 51 կգ-ն:

20. Առանց փաթեթվածքի փոխադրման ժամանակ ցեմենտը պետք է բեռնառաքվի հատուկ նշանակության փոխադրամիջոցներով՝ ավտոցեմենտատարներով, ցեմենտատար վագոններով և նավերով:

21. Ցեմենտի յուրաքանչյուր խմբաքանակը պետք է ուղեկցվի ապրանքաուղեկից փաստաթղթով, որում պետք է նշված լինեն հետևյալ տվյալները

ա) արտադրող կազմակերպության անվանումը, ապրանքային նշանը և հասցեն,

- բ) ցեմենտի պայմանական նշագիրը կամ լրիվ անվանումը,
- գ) խմբաքանակի համարը և բեռնառաքման ամսաթիվը,
- դ) ցեմենտում հանքային հավելույթների տեսակը և քանակը,
- ե) ցեմենտի ամրության դասը,
- զ) ցեմենտի երաշխիքային ժամկետը,
- է) փաթեթվածքում ցեմենտի գտաքաշը,
- ը) բնական ռադիոնուկլիդների տեսակարար արդյունավետ A_{15} ակտիվությունը,
- թ) փոխադրամիջոցի համարանիշը,
- ժ) համապատասխանության հավաստման վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

22. Փաթեթավորման համար օգտագործում են 5 կամ 6 շերտանի կարված կամ սոսնձված թղթապարկեր, անջրանցիկ ներդիրով փափուկ կոնտեյներներ կամ այլ խոնավությունից և աղտոտումից ցեմենտը հուսալիորեն պաշտպանող փաթեթվածք:

23. Ցեմենտը պետք է պահվի առանձնացված՝ ըստ տեսակների և ամրության դասերի, առանց փաթեթվածքի՝ սիլոսներում կամ այլ փակ տարողություններում, իսկ փաթեթավորված վիճակում՝ չոր շինություններում: Չի թույլատրվում տարբեր տեսակների և դասերի ցեմենտների խառնումը, ինչպես նաև աղտոտումը կողմնակի խառնուկներով և խոնավացումը:

Չի թույլատրվում առանց փաթեթվածքի ցեմենտի պահումն ամբարային տիպի պահեստներում:

24. Պահման ժամանակ ցեմենտի պարկերը դասավորում են հատուկ տակդիրների վրա՝ 1,8 մ-ից ոչ ավելի բարձրության վրա:

25. Արտադրողը պետք է երաշխավորի ցեմենտի համապատասխանությունը սույն տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին, դրա փոխադրման և պահման կանոնների պահպանման դեպքում, բայց ոչ ավելի, քան 60 օրվա ընթացքում սկսած բեռնառաքման օրվանից:

ՑԵՄԵՆՏՆԵՐԻ ՄԱԿՆՇՈՒՄԸ

26. Պարկերով փաթեթավորված ցեմենտի մակնշումը կատարվում է յուրաքանչյուր պարկի վրա՝ ցանկացած մասում: Փափուկ կոնտեյներով փաթեթավորված ցեմենտի մակնշումը կատարվում է պիտակի վրա, որը ներդրվում է փափուկ կոնտեյների վրա գտնվող հատուկ գրպանի մեջ:

27. Մակնշումը պետք է լինի պարզ և դյուրընթեռնելի և պարունակի հետևյալ տվյալները՝

- ա) արտադրող կազմակերպության անվանումը և ապրանքային նշանը,
- բ) ցեմենտի պայմանական նշանագիրը և (կամ) լրիվ անվանումը,
- գ) ցեմենտի սեղմման ամրության դասը,
- դ) արտադրման տարեթիվը, ամիսը,
- ե) փաթեթվածքում ցեմենտի գտաքաշը,
- զ) համապատասխանության հավաստման վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

28. Յուրաքանչյուր տրանսպորտային միջոց (այդ թվում՝ առանց փաթեթավորման փոխադրման դեպքում) պետք է ուղեկցվի համապատասխան պիտակով, որտեղ նշվում են սույն տեխնիկական կանոնակարգի 27-րդ կետում սահմանված բոլոր տեղեկությունները, ինչպես նաև ցեմենտի խմբաքանակի համարը և առաքման ամսաթիվը: Պիտակն ամրացվում է տրանսպորտային միջոցին, մատչելի տեղում՝ փոխադրման ժամանակ պիտակի պահպանվածությունն ապահովող ցանկացած ձևով:

Ցեմենտի փաթեթվածքի վրա պետք է նշված լինի «Պահպանել խոնավությունից» նշանը՝ սույն տեխնիկական կանոնակարգի VIII բաժնում նախատեսված բեռների մակնշման ստանդարտին

համապատասխան:

V. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐԸ

29. Սույն տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին ցեմենտների համապատասխանությունը հավաստելու համար արտադրողը, մատակարարը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը պետք է ունենա Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի օգոստոսի 12-ի N 1170-Ն որոշմամբ նախատեսված 3h-4h հայտարարագրման սխեմաներից որևէ մեկով հավաստված համապատասխանության հայտարարագիր կամ 3ս-6ս սերտիֆիկացման սխեմաներից որևէ մեկով հավաստված համապատասխանության սերտիֆիկատ:

Արտադրողը, մատակարարը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը ցեմենտների փաթեթվածքների վրա և (կամ) ուղեկից փաստաթղթերում կարող է նշել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի սեպտեմբերի 9-ի N 1281-Ն որոշմամբ հաստատված ձևի համապատասխանության նշան:

30. Սերտիֆիկացման մարմինը փորձարկումներ կատարելու նպատակով ցեմենտների նմուշառումն իրականացնում է արտադրողի, մատակարարի կամ նրա լիազոր ներկայացուցչի մասնակցությամբ՝ տվյալ խմբաքանակը բնորոշող նվազագույն բավարար քանակով, ԳՕՍՍ 30515-97 «Ցեմենտներ. Ընդհանուր տեխնիկական պահանջներ» ստանդարտի 7-րդ բաժնով սահմանված պահանջներին համապատասխան: Խմբաքանակի ծավալը չպետք է գերազանցի մեկ սիլոսի տարողությունը:

31. Ցեմենտների նույնականացման գործընթացում ստուգվում են անմիջապես դրանց փաթեթվածքների վրա կատարված մականշվածքի համապատասխանությունն ապրանքաուղեկից փաստաթղթում տրված տեղեկատվությանը:

32. Հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիան փորձարկումները պետք է կատարի սույն տեխնիկական կանոնակարգի VIII բաժնով նախատեսված փորձարկման մեթոդների ստանդարտներին համապատասխան: Ցեմենտի բաղադրությունը պետք է որոշվի ցեմենտի արտադրման վայրում ընտրված նմուշով՝ ըստ վկայագրված մեթոդակարգերի:

33. Սերտիֆիկացման մարմինը հայտատուին համապատասխանության սերտիֆիկատ հանձնելու ժամանակ նրա հետ կնքում է համապատասխանության սերտիֆիկատի օգտագործման մասին պայմանագիր, եթե սերտիֆիկացումն իրականացվել է 3ս, 4ս կամ 5ս համապատասխանության հավաստման սխեմաներից որևէ մեկով:

34. Համապատասխանության հայտարարագրի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի գործողության ժամկետի ընտրությունը պետք է կատարվի ըստ համապատասխանության հավաստման իրականացման սխեմայի՝

- ա) 3ս սխեմայի դեպքում՝ 24 ամիս,
- բ) 3h, 4ս կամ 5ս սխեմայի դեպքում՝ 36 ամիս,
- գ) 4h կամ 6ս սխեմայի դեպքում՝ 12 ամիս:

35. «Համապատասխանության գնահատման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան սերտիֆիկացված ցեմենտների համապատասխանության հսկողությունն իրականացվում է համապատասխանության սերտիֆիկատի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ սույն տեխնիկական կանոնակարգի 33-րդ կետում նշված պայմանագրի հիման վրա:

36. «Համապատասխանության գնահատման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան համապատասխանության հսկողության արդյունքների հիման վրա

սերտիֆիկացման մարմինն իրավունք ունի կասեցնելու կամ դադարեցնելու իր կողմից տրված համապատասխանության սերտիֆիկատի գործողության ժամկետը: Համապատասխանության սերտիֆիկատի գործողության կասեցման և դադարեցման պայմանները սահմանված են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի օգոստոսի 12-ի N 1170 - Ն որոշմամբ:

37. Համապատասխանության սերտիֆիկատի գործողությունը կասեցնելու կամ դադարեցնելու դեպքում սերտիֆիկացման մարմինը դրա մասին տեղեկացնում է համապատասխանության սերտիֆիկատը տնօրինողին և գրավոր ծանուցում ստուգումներ իրականացնող իրավասու մարմիններին:

VI. ՉԱՓՈՒՄՆԵՐԻ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

38. Ցեմենտների չափումների միասնականության ապահովումը պետք է իրականացվի «Չափումների միասնականության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

VII. ՊԵՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

39. Սույն տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին ցեմենտների համապատասխանության պետական վերահսկողությունն իրականացվում է «Համապատասխանության գնահատման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

VIII. ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՈՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ

Ստանդարտների նշագիրը և կետերը	Պահանջներ և փորձարկման մեթոդներ սահմանող ստանդարտի անվանումը
ԳՕՍՏ 5382	Ցեմենտներ և ցեմենտի արտադրության նյութեր. Քիմիական անալիզի մեթոդներ
ԳՕՍՏ 14192	Մակնշում բեռների
ԳՕՍՏ 25094	Հավելույթներ ակտիվ հանքային ցեմենտների համար. Փորձարկման մեթոդներ
ԳՕՍՏ 30108	Նյութեր և շինվածքներ շինարարական. Բնական ճառագայթաակտիվ նուկլիդների տեսակարար արդյունավետ ակտիվության որոշումը
ԳՕՍՏ 30744	Ցեմենտներ. Փորձարկման մեթոդներ բազմաֆրակցիոն ավազի օգտագործմամբ

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան